

Zpráva z v½letu: Skájkájnã- pã™es ba¾iny v Idaho (1. Å•ãjst)

Pã™ã-spã™vek pã™idal Radek Kastner

[27.12.2010]

Aktualizováno [29.12.2010]

Pozdã vã Iãtã, 2006 jsem mãl cestu do centrãlnãho Idaho. Vã tãto Å•ãsti USA jsou excelentnã lokality maso¾ravã½ch rostlin, obzvlãjtã mãsta sã rosnatkami a bublinatkami.

Proto¾e hodnoty Å•ãiviny jsou vyããã- ne¾ ve vyvã½ãjenã½ch ba¾inãch, tyto lokality nejsou pravã ba¾iny a jsou mãsto toho nazã½vãiny mokã™inami. Ale pokud jsou vhodnã, mohou se zde vyskytovat maso¾ravã rostliny. Doufal jsem, Å¾e najdu hlavnã dvã rostliny: Drosera anglica a Utricularia intermedia. Cokoliv jinãho by byla tã™eãniãka na dortu.

Cesta:

Cesty uprostã™ed Iãta mne zavedly do Idaho, co¾ mi poskytlo pã™ã-leãitost kã prãzkumã™m mokã™in vã tomto bãjeãnã™m bramborovã™m stãitã. Konverzace sã vãdci zã Idaho odhalila mno¾stvã- extrã™nã slibnã½ch lokalit, kde mohu najãt rosnatky a bublinatky. Zejmãna jsem mohl hledat Drosera anglica, Utricularia macrorhiza, U. minor a U. intermedia. Samozã™ejmã budu mãt oãi otevã™enã i po pã™edtã-m nezã-nã½ch ..., jako D. rotundifolia, D. x obovata, U. gibba, U. ochroleuca, nebo cokoliv, co by mi mohlo pã™ijãt do cesty, i kdy¾ Å¾ãdnã zã nich nebyla hlããena vã oblasti mãho zkoumãnã-ã!

Tato cesta se bude takã pãknã hodit do mãho vã½zkumu U. intermedia a U. ochroleuca vã Kalifornii. Mãj m populace, kte vypadã na pãli cesty mezi tã™mito dvãma druhy, a strãvil jsem mnoho hodin tã-m, Å¾e jsem se pokouãjel pochopit, co pã™esnã vidã-m vã poli. Nekalifornskã rostliny, jak jsem doufal, by mohly na situaci vrhnout nãjakã svãtlo.

Mãl jsem ve svã™m itinerã™i dvã lokality vã Idaho: Warm Lake a Tranquil Basin. Nãkoho mã-ã¾e Å¾okovat vidãt mne tyto lokality jmenovat, ale jã si nedovedu pã™edstavit nikoho cestovat celou tu cestu na tyto lokality, aby pytlãil maso¾ravã rostliny. Vodnã- bublinatky jsou pã™ã-liã bujnã, aby byly ohro¾eny drobnã½m pytlãenã-m na tãto lokalitã, a zmiãovanã lokalita rosnatek je pã™ã-liã vzdãlenã "ã" pytlãci (obecnã Iã-nã a Å¾pinavã skupina) velmi pravdãpodobnã nebudou plãtvat energiã, aby Å¾li tak daleko, obzvlãjtã kdy¾ jinã lokality jsou mnohem blã¾e a snadnãji znesvãeny.

Warm Lake:

Mãj pracovnã- cesta zaã•ala volnã½m dnem. Takã¾e jsem smã•ã™oval svã© auto zã pãjã•ovny kã horãim na sever od Boise.

Vã¾dycky lituji mãj pãjã•enãj auta kvãli tomu, ã•ã-m si se mnou musã- projã-t. Toto byl jasnã½ ã•ervenã½ Chevy Cavalier bez jakã½chkoliv doplãkã. Nemãl ani CD pã™ehrávaã•. Bohuã¾el jsem po 45 minutãjch zjistil, ã¾e antãna je rozbitãj, takã¾e jsem nemãl vãbec ã¾ãdnã½ signãl. Toto nevãstilo nic dobrãho, protoã¾e jsem mãl pã™ed sebou mnoho mil, a rãdio by bylo dobrã½m spoleãnã-kem pã™i dlouhã½ch hodinãjch na silnici.

Naãitãstã- pro mãj nã-zkã½ vã-z, dneãjek byl celã½ na dlãã¾ãdnã½ch cestãjch. Silnice se vinula stãje nahoru a postupnã½ zã-skãjvala vã½ãjku, aã¾ jsem dosãjhl Warm Lake ve vã½ãjce 1614m n. m. Warm Lake je velkã© a ovã•enã© motorovã½mi ã•luny, vodnã-mi lyã¾ã™mi a chatami. Stãjl jsem na molu u severnã-ho okraje jezera a pozoroval linii pobã™eã¾ã- dalekohledem, a hledal vhodnã© prostã™edã- pro rostliny. Takã© jsem se bavil sledovãjnã-m skotaã•enã- ã•tyã™ padajã-cã-ch opilã½ch sportovcã startujã-cã-ch motorovã½ ã•lun.

Opravdu jsem nemãl tuãjenã-, kde zaãã-t hledat rostliny. Vyã™adil jsem rozlehlã© ã•seky pobã™eã¾ã- kvãli lidskã© ã•innosti, ale nakonec, ã•ãjsteãnã½ zã lenosti, jsem se rozhodl jã-t po bã™ehu, kde jsem stãjl, a zamãã™it kã velkã©mu vlhkã©mu poli vynoã™ujã-cã-ch se ostã™ic (vãtãjinou Carex lasiocarpa, jak mi ã™ekl Chris Murphy), kterã© leã¾elo na druhã© stranã½ malã©ho odtoku z jezera (Warm Lake Creek). Vypadalo to slibnã½ a moã¾nãj plodnã½.

Nahoã™e je pohled pã™es mãlã½ vtok, a tady je jinã½ pohled zã v podstatã½ stejnã©ho vã½chozã-ho bodu.

Utricularia minor!

Nebesa, to bylo snadnã©! Krãjce po obejitã- bã™ehu kã poli ostã™ice (zkratkou pã™es roh jezera, kde jsem pã™eãjel pã™ã-hodnou bobã™ã- hrãjz), jsem naãjel rostliny Utricularia minor nahlouã•enã© vã otevã™enã© vodã½ podã©l trav. Nejprve jsem naãjel listnatã© stolony vã bujnã©m rã-stu, a potom jsem naãjel tyto rostliny vã kvãtu. Velmi pãknã©! Pro mãã™ã-tko mãjte na mysli, ã¾e tyto kvãtnã- stvoly jsou jen okolo 5cm dlouhã©. Focenã- se stativem jen nãkolik cm nad vodou je velmi vlhkã½ proces.

Tady je pohled smãrem dolã na rostlinu. Velmi pozornã½ student bublinatek mãã¾e bã½t zmaten zajã-mavã½m olistãnã-m vã pozadã- (coã¾ nenã- U. minor).

Vidãl jsem U. minor vã kvãtu pouze jednou, paradoxnã½ pã™ed pouhã½mi pãjir dny vã Kalifornii!

Skuteãnãj mokã™ina!

Je pĚknĚ vidĚt tolik rostlin kvĚst. *Utricularia minor* mĚj Ěasto zajĚmavĚ½ znak ohrnutĚch okrajĚ spodnĚho okvĚtnĚho lĚstku dolĚ, co Ě dĚlĚj kvĚt velmi ĚzkĚ½m.

VĚjmnĚte si, jak jsou nĚkterĚ kvĚty mnohem svĚtlejĚ-, ne Ě jinĚ "Ě" je to znak stĚjmutĚ-. Vyvarujte se snah rozliĚit druhy bublinek podle pĚesnĚho odstĚnu barvy kvĚtu. Mohli byste bĚ½t zmateni starĚmi kvĚty. MyslĚm na to, kdy Ě slyĚm lidi mluvit o barvĚ kvĚtu *Utricularia ochroleuca*. NeĚ-kĚj, Ěe je to nemoĚnĚ! jen buĚte opatrnĚ!

Je tu vĚc toho ruĚivĚho olistĚnĚ- vepĚdu vlevoĚ!

BliĚĚ- pohled:

Takto vypadĚ *Utricularia minor* velmi zblĚzka. VĚjmnĚte si toho dolĚ zavĚnutĚho spodnĚho okvĚtnĚho lĚstku, a tĚ absurdnĚ krĚtkĚ ostruhy. KvĚt je tak malĚ½, Ěe je tam skoro mĚjlo prostoru pro blĚzky a tyĚinky! MyslĚm, Ěe jsou tak roztomilĚ!

Pro vaĚje potĚĚenĚ-, pĚiklĚdĚj mĚkolik dalĚch fotek kvĚtĚ *Utricularia minor*:

TĚmĚ ĚmĚ stejnĚ½, ale sĚ jinĚ½m pozadĚm.

JinĚ kvĚtenstvĚ-, pohled zespodu.

KalifornskĚ rostlina.

RelativnĚ obr!

Tento mocnĚ½ jedinec *Utricularia macrorhiza* kontrastuje s elegancĚ a delikĚtnostĚ *Utricularia minor*. VĚjmnĚte si, Ěe spodnĚ okraje jejĚch okvĚtnĚch lĚstkĚ se kroutĚ zrovna jako u *U. minor*, ale mĚj tak extravagantnĚ ĚervenĚ ĚilkovanĚ hornĚ vypouklĚj ĚĚstĚ a zahnutou ostruhu, Ěe tento detail snadno pĚehlĚdnete.

Potom, co jsem pĚdil tuto fotografii, vytĚhl jsem nĚkolik jedincĚ zĚ vody, abych mohl udĚlat nĚkolik fotek ve vodĚ. Vlekl jsem rostlinu zpĚt kĚ startovnĚmu mĚstu ĚlunĚ, kde bylo zaparkovanĚ moje auto. Kdy Ě jsem pĚechĚzel bobĚmĚ- hrĚz, vystraĚil jsem vĚ½jimeĚnĚ pĚknou uĚovku prouĚkovanou s ĚervenĚmi puntĚky po stranĚch (*Thamnophis sirtalis* subsp. *fitchi*), kterĚ se poflakoval kolem hrĚze. Vylekal jsem dalĚ podobnou uĚovku cestou zpĚt

â€“ zÅ™ejmÅ› to bylo dobrÅ© mÅ-sto kÅ poflakovÅjnÅ-, pokud jste had.

Toto je dobrÅj chvÅ-le, abych vÅjm Å™ekl o svÅ© teorii promoÅ•enÅ½ch Å•ÅjstÅ- tÅ›la, a proÅ• byste nikdy nemÅ›li oÅ•ekÅ›vat, Å½e zÅ™ stanete suÅ›iÅ›i, kdyÅ½ zkoumÅ›te vodnÅ- prostÅ™edÅ- bublinek. Na kaÅ½dÅ½ druh bublinatky, kterÅ½ zaznamenÅ›te, poÅ•Å-tejte, Å½e se namoÅ•Å- velkÅj Å•Åjst tÅ›la. KdyÅ½ vidÅ-te jeden druh, oÅ•ekÅ›vÅ›i se kompletnÅ- zmÅ›jÅ•enÅ- obou paÅ½Å-. (Z nÅ›jakÅ©ho dÅ™vodu jsou vÅ tÅ©to teorii obÅ› paÅ½e povaÅ›ovÅ›iny za jednu entitu -Å vÅÅ™mÅ-m, Å½e skrytÅ½ dÅ™vod tÅ©to Å©je kvÅ™li zvlÅ›jtnÅ-m relativistickÅ½m efektÅ™m.) Pokud vidÅ-te druhÅ½ druh, je na poÅ™adu ekvivalent plnÅ©ho namoÅ•enÅ- jednÅ© nohy. PÅ™mi spatÅ™enÅ-tÅ™etÅ-ho druhu je namoÅ•ena vaÅ›je druhÅj noha a vÅ›echny spojijÅ-cÅ- Å•Åjsti pod pÅ›skem. Pokud mÅ›te dost Å›tÅ›tÅ-, a vidÅ-te Å•tyÅ™mi nebo vÅ-ce vodnÅ-ch druhÅ- bublinek, jste oficiÅ›lnÅ› mokÅ™mÅ- od hlavy aÅ½ kÅ patÅ›.

Tato teorie pÅ™medpoklÅ›dÅ›i, Å½e se nechcete nijak zvlÅ›jÅ›i namoÅ•it. Na druhou stranu, pokud jste jako jÅ›i, a trvÅ›te na zkoumÅ›nÅ- rostlin do detailÅ™, jedinÅ½ druh pravdÅ› podobnÅ› povede kÅ tolika pozorovÅ›nÅ-m na bÅ™mÅ›je, Å½e Å©plnÅ© promoÅ•enÅ- je zcela moÅ›nÅ©.

BarevnÅ© mÅ›chÅ½Å™ky:

ZpÅ›t u startovnÅ-ho mÅ-sta Å•lunÅ™ jsem pouÅ›il svÅ© cestovnÅ- akvÅ›rium, abych poÅ™mÅ-dil nÅ›kolik fotek vodnÅ-ch bublinek. LÅ-bÅ- se mi, jak jsou mÅ›chÅ½Å™ky *Utricularia macrorhiza* Å•asto velmi barevnÅ©. Ta fialovo-Å•ervenÅ›i barva je vÅ½sledkem pigmentace produkovanÅ© uvnitÅ™ bunÅ›nÅ½ch stÅ›n mÅ›chÅ½Å™ku, a ne vÅ½sledkem lapenÅ© koÅ™isti.

Pokud dÅ›vÅ›te pÅ™ednost pÅ™mÅ-rodnÅ›jÅ›mu vzhledu tÅ›chto stolonÅ™, mÅ™Å½ete se podÅ›vat zde.

ZploÅ›tÅ›lÅ© listy:

A nynÅ- nÅ›s pÅ™mÅ›ivÅ›dÅ-m zpÅ›t kÅ rostlinÅ›, jejÅ-Å½ olistÅ›nÅ- jsem zmiÅ™oval dÅ™mÅ-ve; vÅ-te, olistÅ›nÅ- sedÅ-cÅ- na vodÅ› na tomto snÅ-mku. Ta tajemnÅ›i rostlina, ukÅ›zanÅ›i vÅ½Å›je, je samozÅ™ejmÅ› *Utricularia intermedia*. Tato rostlina je rozeznatelnÅ› podle zploÅ›tÅ›lÅ½ch listovÅ½ch Å•Å›stÅ- sÅ velkÅ½m poÅ™tem brv na okrajÅ-ch (tj. malÅ½ch Å›tÅ›tin).

PozdÅ›jÅ›- zkoumÅ›nÅ- Å•tvernÅ½ch Å½lÅ›iz pod mikroskopem odhalilo normÅ›lnÅ- orientaci (vÅ-ce mÅ©nÅ› biparalelnÅ-). Tyto rostliny nemohly bÅ½t omluvitelnÅ› zamÅ›nÅ›ny sÅ *U. ochroleuca*.

JemnÅ© olistÅ›nÅ-:

Toto je něco podle mne velmi zajímavého. Toto je úplně stejný druh jako na předchozí fotografii. Ale tady, másto listů s relativně krátkými a zploštělými listovými segmenty, jsou tady listy mnohem jemnější. Není to zajímavé?

Nabyl jsem dojmu, ačkoli jsem nad touto zřetelností nestrávil dost času, abych to následně dokázal ke svému uspokojení, že rostliny rostoucí ve velmi blízkém bahně produkují ty po povrchu ležoucí listy, jako jsou na předchozím obrázku. Zatím rostliny rostoucí v hluboké aisté vodě by produkovaly to jemnější, jako je vidět v druhé. Zajímavé.

Máčeků:

Pro vaše potěšení jsem předtím našel několik obrázků máčeků U. intermedia. Ten nalevo vypadá, že chytí jakýs druh malého červa.

Podvějte se na ten máček vpravo, ten jste navíc zakrytý stonky. Dvě hlavní větve přední a střední máčeků mají modravou, téměř duhovou barvu. U tohoto jsou větve pářskované téměř zbarvené. Zvláště.

Váň-cá- past:

Tady je pohled předtím na tu past. Toto je moje nejlepší úhlová perspektiva, jak se dívát na pasti bublinek. Je to tak úžasná.

Na tomto obrázku vidíte detaily přední a střední pasty - "mnoho jemnějších chlupů, ale také dva provazovité vláknitéky, které jsou opřít pigmentovými modravými hnědými. Tady je podobný pohled na tu samou past, s jiným osvětlením.

Zvěřin:

Vodní obrázky kompletní, shromáždil jsem vci a vydal se zpět k ostřicové poli, kde se schovávaly bublinky. Opět jsem vydal silnější úžovky na bobě - hrázi. Mimochodem, chci se po vrátce ostřicových polí nenávic triviálně. Pamatujete si mou teorii o namožených ústech tla? Pokud se chcete vyhnout ponornému celému tla, nebo skvrnit na duji z hřachu ničeně-

kÁ™ehkĀ½ch mokÁ™in, musĀ-te mĀ-t na mysli nĀjsledujĀ-cĀ-, kdyĀ¾ se pĀ™esunujete takovĀ½m plovoucĀ-m prostĀ™edĀ-m:

Pohybujte se pomalu,
 protoĀ¾e zemĀ› je mĀ›kkĀ› a jemnĀ›j vrstva listĀ- a vĀ›tiĀ•ek; Ā›patnĀ›j volba, kam poloĀ¾it nohu, vĀ›s ponoĀ™mĀ- po pĀ›s do vody.
 Pokud je zemĀ› pĀ™mĀ-liĀ›
 kÁ™ehkĀ›, stĀ›jhnĀ›te se zpĀ›t, protoĀ¾e nechcete zniĀ›it citlivĀ© oblasti.
 VyhnĀ›te se vstupovĀ›nĀ- na
 bobÁ™mĀ- stezky schovanĀ© pod hrubĀ½mi travami. KdyĀ¾ Ā›lĀ›jpnete na jednu zĀ› tĀ›chto vodnĀ-ch dĀ›lnic, je to jako ponoĀ™it chodidlo do bazĀ©nu.
 Jedete DOLĀ© a mĀ-Ā¾ete si jako bonus zlomit nohu!
 Poslouchejte ptĀ›ky Ā€
 jejich pĀ-skĀ›nĀ- vĀ›s mĀ-Ā¾e varovat, pokud jste pĀ™mĀ-liĀ›; blĀ-zko hnĀ-zda? Kdo by chtĀ›l Ā›lĀ›pnout na kuĀ™ata nebo vajĀ-Ā•ka?
 MĀ›jte oĀ›i otevĀ™enĀ© kvĀ›li
 zajĀ-mavĀ½m rostlinĀ›m.
 DĀ›lejte vĀ›je zmĀ-nĀ›nĀ© vĀ½Ā›je,
 a zĀ›roveĀ› udrĀ¾ujte taĀ›ku sĀ foĀ›Ā›kem, stativ a ostatnĀ- vybavenĀ-
 vĀ› bezpeĀ-Ā-. A neztraĀ›te klĀ-Ā•e od auta!

VykonĀ›vĀ›nĀ- vĀ›eho zmĀ-nĀ›nĀ©ho najednou je zĀ›bavnĀ© pozorovat.
 VĀ-m to proto, Ā¾e jsem pĀ™mĀ-leĀ¾itostnĀ› zvedl hlavu a vidĀ›l hlouĀ•ky lidĀ-sledujĀ-cĀ-ch mne zĀ› protĀ›jĀ›ho bĀ™ehu nebo paluby Ā•lunu Ā€“ sĀ pusami otevĀ™enĀ½mi a zmatenĀ½mi, co se tĀ½Ā•e mĀ½ch zĀ›mĀ›rĀ-. DĀ-ky tomuto se samozĀ™ejmĀ› cĀ-tĀ-m hroznĀ› tajemnĀ½.

KĀ¾dopĀ›dnĀ›, fotografie vĀ½Ā›je je jednou zĀ› mĀ½ch
 nejoblĀ-benĀ›jĀ›ch zĀ› tohoto vĀ½letu, a dalo hodnĀ› prĀ›ce ji zabrat. Ā Co zĀ› toho nelze poznat je, Ā¾e kdyĀ¾ jsem vytvĀ›Ā™el tento snĀ-mek, leĀ¾el jsem vĀ› bahnĀ› na okraji ostĀ™icovĀ©ho pole, sĀ chodidly vleĀ•enĀ½mi za sebou vĀ› otevĀ™enĀ© vodĀ›. MetrovĀ© nohy stativu byly kompletnĀ› ponoĀ™eny, a fotoaparĀ›t byl jen nĀ›kolik cm nad vodou. Ale stĀ›lo to za to. MĀ-Ā¾ete zde vidĀ›t vĀ›jechny tĀ™i druhy bublinatky: U. macrorhiza a U. minor vĀ› kvĀ›tu, a listy U. media vĀ› pozadĀ-. Tu a tam mĀ-Ā¾ete na obrĀ›zku takĀ© vidĀ›t listy U. minor a U. macrorhiza, jak vykukujĀ- zĀ› vody. LĀ-bĀ- se mi, jak ten vynoĀ™ujĀ-cĀ- se sloĀ¾enĀ½ list odrĀ›Ā¾Ā- strukturu kvĀ›tenstvĀ- U. macrorhiza, a jak jednotlivĀ© kvĀ›ty U. macrorhiza vypadajĀ-, jako by se rozhlĀ-Ā¾ely kolem.

VĀ›jimli jste si toho modrĀ©ho Ā›Ā-dla?

KladenĀ- vajĀ-Ā•ek:

Jak jsem sledoval, Ā›Ā-dlo opakovanĀ› vzlĀ©talo a pĀ™istĀ›jvalo na rĀ›znĀ½ch mĀ-stech. Nakonec pĀ™istĀ›jlo na kvĀ›tu U. macrorhiza zadeĀ•kem do vody, a nakladlo vajĀ-Ā•ka pod hladinu. Velmi zajĀ-mavĀ©. PoĀ™mĀ-dil jsem asi 15 fotek tohoto procesu, a nakonec vybral tento a pĀ™edchozĀ- obrĀ›zek. Velmi zajĀ-mavĀ©.

BohuĀ¾el, den se chĀ½lil ke konci, a Ā•ekalo mne nĀ›kolik hodin Ā™mĀ-zenĀ- bez rĀ›dia pĀ™ed nĀ›vratem do mĀ©ho ubytovĀ›nĀ- na noc. PosbĀ-ral jsem si vĀ›ci a opatrnĀ› klopatĀ½tal ostĀ™icovĀ½m polem zpĀ›t kĀ› mĀ©mu autu. Na cestĀ› zpĀ›t jsem

vystrašil obvyklých pář uávek na bobá- hrázi, a tentokrát jsem tak viděl chátstala virginského, velmi pákného a tajnástkátmského mokádná-ho ptáka.

U auta jsem si uvědomil, jak groteskně vypadám, oslzlá bahnem od hlavy ká patě. Naštá- Warm Lake je skvělá jezero na plavání. Alespoň bylo, neá jsem uánil náhlá a strašlivá objev, áe vám je hodně pijavic. Po tomto objevu se máleárná- plavání- zmánilo ve sprint ke bátmehu!

Goodyera oblongifolia:

Má j má-tink á“ zábavná, produktivná- a velmi zajímavá“ á“ trval tmi dny v excelentním McCall Field Campus poblá-á Payette Lake. Na jeho konci nákolik se nákolik z náš vydalo na cestu lesná- stezkou vá blá-zkám Ponderosa State Park. Po cestě jsme viděli mnoho tá, chto pákných malých orchidej-.

Tady je kalifornská jedinec stejného druhu. Velmi pákné listy, u táto rostliny.

Piperia unalascens:

Tato malá lesná- orchidej byla tak velmi bááná (tady je obrázek ukazující celková vzhled rostliny). Mimořodem, na tá, chto fotkách jsou vlastní kalifornské rostliny. Jsem jen upámná, takáe vá-te, áe mi mááete vádycky vátit.

Ty malé nitky na fotce jsou pavouá- sá-tě.

Á Zpráva z váletu: Skájná- pátes báíny v Idaho (2. ááist)

Page citations: Personal observations.

Revised: January 2007

©Barry Rice, 2005

T: Pavla Vacková